

# 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ



## TURKSOSBİLDER

Uluslararası Türk Kültür Coğrafyasında Sosyal Bilimler Dergisi

Zakire KARDAŞ

kardaszakire@gmail.com

0009-0000-8081-0254

Hasan Kalyoncu Üniversitesi



<https://doi.org/10.55107/turksosbilder.1564046>

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Öz

6 Şubat 2023 tarihinde saat 04.17’de meydana gelen çifte depremler 6 Şubat depremleri olarak adlandırılmaktadır. Türkiye’nin 11 ilini etkileyen depremler bölgede yaşayan insanlar başta olmak üzere ülke genelinde derin bir travmaya neden olarak insanları psiko-sosyal açıdan olumsuz olarak etkilemiştir.

Afet ve sonrası yapılan arama kurtarma ve bölgeye yardım ulaştırma çabalarının seçimde ne derece etkili olduğu, 14 Mayıs 2023’te yapılan genel seçim sonuçları ile 24 Haziran 2018’de yapılan genel seçim sonuçları karşılaştırılarak ortaya konmuştur. Bu makalenin araştırma problemi 6 Şubat depremlerinin Kahramanmaraş ilinde seçmenin siyasi tercihi üzerindeki etkisini saptamaktır. Kavramsal çerçevede öncelikle afet ve afet çeşitleri konuları ikincil kaynaklardan elde edilen verilerle açıklanmış, Türkiye’nin deprem gerçeği konusunda yazılan makalelerden faydalanılarak literatürde konu ilgili alan yazın taraması yapılmış, sonrasında seçmen ve seçmen davranışını etkileyen faktörler ele alınarak 6 Şubat depremleri sonrasında yapılan 2023 genel seçimlerinde seçmenin 6 Şubat depremleriyle ilintili olarak siyasi tercihinde herhangi bir değişikliğe gidip gitmediği konusunda anket çalışmaları yapılmıştır. Şehrin siyasi temsilcileriyle gerçekleştirilen yarı yapılandırılmış mülakat neticesinde elde edilen sonuçlar ile 24 Haziran 2018 tarihinde yapılan genel seçim sonuçları ve 14 Mayıs 2023 tarihinde yapılan genel seçim sonuçlarının analizi karşılaştırılarak araştırma ölçüsünde depremlerin seçmenin siyasi tercihine önemli etkisi olmadığı görülmüştür.

Gerek felaketin merkez üssü olması gerek seçim sonuçları nedeniyle gündeme gelen Kahramanmaraş ili, on bir ili etkileyen deprem bölgesinde çalışmada özellikle seçilmiş olup çalışma Kahramanmaraş il merkezi ve diğer tüm ilçelerinde yapılan anket çalışması ve en çok oy alan dört siyasal partinin il ya da merkez ilçedeki temsilcilikleri ile görüşülerek çıkan sonuçlardan elde edilen verilerin raporlaştırılması ile tamamlanmıştır. Çalışmanın, alanında ilk olması nedeniyle 6 Şubat depremleri olarak nitelendirilen büyük afetin ve afet sonrası yürütülen faaliyetlerin seçmenlerin siyasi tercihlerinde etkisi olup olmadığının saptanmasının ve bundan sonra seçmen davranışını belirleyen sosyo-psikolojik faktörler konusunda yapılacak olan araştırmalarda afetin seçmen davranışını ne denli etkilediği hususunda literatüre alanında katkı sağlaması beklenmektedir.

Anahtar Kelimeler: 6 Şubat Depremleri, Oy Verme Davranışları, Seçmen Tercihleri, Türkiye’de Seçmen Davranışları, Kahramanmaraş Seçmen Davranışları

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

### **Abstract**

The double earthquakes that occurred at 04:17 on February 6, 2023 are called the February 6 earthquakes. The earthquakes that affected 11 provinces of Turkey caused a deep trauma throughout the country, especially the people living in the region, and negatively affected people psycho-socially.

The effectiveness of the search and rescue and aid delivery efforts to the region during and after the disaster was revealed by comparing the results of the general election held on May 14, 2023 with the results of the general election held on June 24, 2018. The research problem of this thesis is to determine the effect of the February 6 earthquakes on the political preference of the voters in Kahramanmaraş province. In the conceptual framework, first of all, the issues of disaster and types of disasters were explained with the data obtained from secondary sources, a literature review was made in the literature by using the articles written on the earthquake reality of Turkey, and then the factors affecting the voter and voter behavior were discussed and in the 2023 general elections held after the February 6 earthquakes, whether the voters made any changes in their political preferences in relation to the February 6 earthquakes Survey studies were conducted. By comparing the results obtained as a result of the semi-structured interview with the political representatives of the city with the analysis of the general election results held on 24 June 2018 and the general election results held on 14 May 2023, it was seen that earthquakes did not have a significant effect on the political preference of the voters in the research measure.

The province of Kahramanmaraş, which came to the fore due to the fact that it was the epicenter of the disaster and the election results, was specially selected in the study in the earthquake zone affecting eleven provinces, and the study was completed with the survey conducted in the city center of Kahramanmaraş and all other districts and the reporting of the data obtained from the results obtained by interviewing the representatives of the four political parties with the most votes in the province or central district. Since the study is the first in its field, it is expected to contribute to the literature on how much the disaster affects voter behavior in the researches to be carried out on the socio-psychological factors that determine voter behavior, and to determine whether the major disaster, which is described as the February 6 earthquakes, and the activities carried out after the disaster have an effect on the political preferences of the voters.

Keywords: February 6 Earthquakes, Disaster of the Century, Voting Behaviors, Voter Preferences, Voter Behavior in Türkiye, Voter Behavior in Kahramanmaraş.

# 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

## 2. Giriş

06.02.2023'te saat 04:17'de Pazarcık merkezli 7.7, 13.24'te Elbistan merkezli 7.6 şiddetinde yaşanan ve literatüre “6 Şubat depremleri” olarak giren, başta Hatay, Kahramanmaraş ve Malatya olmak üzere 11 ilimizde yıkıma neden olan ve 108812 kilometrekarelik alanı etkileyen depremin, depremi yaşayan insanlar, onların yakınları ve hatta Türkiye'nin depremi yaşamamış olan 70 ili üzerinde ağır travmalara yol açtığı bilinmektedir. 06.02.2023 tarihinde yaşanan 6 Şubat depremlerinde ülke genelinde 22 Nisan itibarıyla 50.783 vatandaşımız hayatını kaybetmiştir (Habertürk, 2023). Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin 4.seviyede yapmış olduğu uluslararası yardım çağrısıyla 102 ülke yardım teklifinde bulunmuş, 94 ülkeden gelen 141 binden fazla kişi arama kurtarma faaliyetlerine katılmıştır (AFAD, 2023). Hazine ve Maliye Bakanlığı verilerine göre ülkemize maliyetinin yaklaşık 103.6 milyar dolar ile 1999 yılında yaşanan Marmara Depremi'nden 6 kat daha fazla can ve mal kaybına neden olduğu raporlanmıştır (Kahramanmaraş Deprem Raporu, 2023). 6 Şubat Depremleri sonrası 19 Şubat 2023 tarihine kadar geçen süre zarfında 6040 artçı yaşanmış olması, deprem fırtınası kavramı ile tanışılmasına neden olmuştur. 7 Mayıs 2023 tarihinde artçı deprem sayısının 33077 olarak açıklanması (Toprak, 2023) ve gerek can kaybı gerekse uğrattığı yıkımın neticesinde bu hadisenin neden 6 Şubat Depremleri olarak nitelendirildiğinin anlaşılmasını sağlamaktadır. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı'nın açıklamalarına göre Kahramanmaraş ilinde 7295 bina deprem esnasında yıkılmıştır (TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası, 2023).

23.02.2023 tarihli AFAD Basın Bülteni'nde deprem sonrası bölgeye 138 Vali, 160 Mülki İdare Amiri, 19 AFAD Üst Düzey Yöneticisi ile 68 İl Müdürü ile birlikte uluslararası yardım koordinasyonunu sağlamak üzere 12 Büyükelçi ve 15 Dışişleri Bakanlığı Personeli bölgede görevlendirilmiştir. Deprem sonrası Kahramanmaraş ilinde 43 noktada konteyner kent kurulurken 26071 konteynere 90939 depremzede yerleştirilmiştir (Trthaber, 2023).

## 3. Materyal ve Yöntem

Bu bölümde çalışmada seçilen materyal ve yöntem gerekçeleriyle belirtilmiş, elde edilen verilerle yapılan analizler alt başlıklar halinde sunulmuştur.

### 3.1. Araştırmanın Modeli

6 Şubat depremleri sonrasında yapılan 2023 genel seçimlerinde seçmenin siyasi tercihinde herhangi bir değişikliğe gidip gitmediği konusunda yapılan anket çalışmaları ve şehrin siyasi temsilcileriyle gerçekleştirilecek olan yapılandırılmış mülakatlar neticesinde elde edilen sonuçların analizi gerçekleştirilerek tez araştırması tamamlanmıştır. Anket çalışması depremin merkez üssü olan Kahramanmaraş ili ile sınırlandırılmıştır.

Araştırmada nitel ve nicel araştırma yöntemleri kullanılmış olup nitel araştırma desenlerinden yapılandırılmış görüşme kullanılmıştır. Nicel araştırma desenlerinden ise tarama araştırması kullanılarak tarama modellerinden korelasyonel araştırmadan faydalanılmıştır. Analiz düzeyi bakımından ise “tanımlayıcı ve tanısal araştırma tasarımı” yaklaşımı kullanılmıştır.

Bu çalışmada evren Kahramanmaraş ilindeki seçmenler, örneklem ise anketin uygulandığı seçmenler olarak belirlenmiştir. Araştırmada veri toplama araçları olarak birincil ve ikincil veri kaynakları kullanılmıştır. Birincil veri kaynaklarından olan anket ile evreni yansıtan örneklem üzerinde yapılan çalışmalar ve yapılandırılmış mülakat ile Kahramanmaraş ilinde en çok oy alan dört siyasal parti il başkanlığından bilgi alınarak görüşmeler rapor haline getirilip çalışmaya eklenmiştir.

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

Yapılan anket çalışmasından elde edilen veriler SPSS yazılımı ile analiz edilmiş ve sonuçlar raporlaştırılmıştır.

İkincil veri kaynakları olarak ise literatür taraması neticesinde ulaşılan ulusal ve uluslararası hakemli dergilerde yayımlanan makaleler, çalışmanın kavramsal çerçevesini oluşturan konularla ilgili yazılmış olan tezler, ulusal ve uluslararası basında yer alan resmi haberler, çalışma konusu ile ilgili yazılmış kitaplar, raporlar, çalışmalardan elde edilen sonuçlar, Yüksek Seçim Kurulu ve AFAD gibi resmî kurumların kurumsal web sayfalarındaki verilerden vb. kaynaklardan faydalanılmıştır.

Araştırmada Nitel ve Nicel Veri Analiz Teknikleri birlikte kullanılmış ve nitel araştırmada veri toplama tekniklerinden yapılandırılmış mülakat ile belge incelemesi yöntemlerinden faydalanılmıştır. Çalışmada kullanılan Nicel Veri Analizi için geçerliği ve güvenilirliği daha önceden pilot uygulama yapılarak test edilmiş anketler hazırlanmış, evreni temsil eden örneklem üzerinde uygulanmış ve öncelikle veri toplama işlemi gerçekleştirilmiştir. Elde edilen veriler SPSS yazılımıyla analiz edilmiş ve elde edilen bulgular tezin nihai amacını ortaya koymuştur.

Seçmen Davranışı Ölçeği herhangi yerden alıntılanmamış olup ölçek oluşturulurken gelir düzeyi skalası belirlenirken asgari ücret, açlık ve yoksulluk sınırı dikkate alınmış (Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu, 2023), yaş skalası belirlenirken Levinson'un Bireysel Yaşam Yapısı Kuramından faydalanılmıştır. (Aktu, 2016) İlk aşamada 22 erkek 22 kadın seçmen olmak üzere toplam 44 kişiye 10 soru üzerinden yüz yüze uygulanmış ve SPSS analizi sonucu ölçekteki 3., 5. ve 8. sorular iptal edilerek yapılan son ölçek geliştirme analiz sonucu kullanıma uygun duruma gelen 7 soruluk ölçek Kahramanmaraş ilinin bütün ilçelerine ulaşılarak Dulkadiroğlu ilçesinde yüz yüze, kalan diğer 10 ilçede “Google Form” üzerinden hazırlanan ve ilçelere ulaşılan ölçekle toplamda 711 kişiye ulaşılarak gerçekleştirilmiştir.

Partilerin İl Teşkilatları düzeyinde yapılan yarı yapılandırılmış görüşmelerde Adalet ve Kalkınma Partisi, Milliyetçi Hareket Partisi, Cumhuriyet Halk Partisi ve İyi Parti il temsilcileri ile yüz yüze mülakatlar gerçekleştirilmiştir.

### 3.2. Ölçme Aracı

#### 3.2.1. Seçmen Davranışı Ölçeği Açımlayıcı Faktör Analizi

Açımlayıcı faktör analizi (AFA) sosyal bilimler ve eğitim bilimleri alanlarında ağırlıklı olarak ölçme aracı geliştirme sürecinde yapı geçerliğinin test edilmesi, birden fazla değişkeni daha az sayıda değişkene indirgeyerek indeks değişkenler üretme veya ölçme araçlarının boyutluluklarını keşfetme gibi amaçlarla sıklıkla kullanılmaktadır. Aslında bahsedilen bu amaçların hepsi temelinde ortak bir noktaya dayanır. Teknik bir ifade ile açımlayıcı faktör analizi p tane değişkenin bir araya getirilerek daha az sayıda ilişkisiz yeni değişkenler oluşturmayı amaçlayan çok değişkenli bir istatistiktir (Büyüköztürk, 2018).

Araştırma kapsamında 10 madde olarak hazırlanan “Seçmen Davranışı Ölçeği” 44 kişiye pilot uygulama gerçekleştirilmiştir. Yapı geçerliğini ölçmek için temel bileşenler analizi kullanılarak Açımlayıcı Faktör Analizi (AFA) uygulanmıştır. Gerçekleştirilen uygulama sonucunda elde edilen analiz sonuçları aşağıda sunulmuştur.

#### 3.2.2. Seçmen Davranışı Ölçeği KMO Testi

AFA hesaplama sürecinde sağlanması gereken ön koşulların başında ise örneklem büyüklüğü gelir. Bu amaçla kullanılabilecek yaklaşımlardan birisi KMO (Kaiser-Meyer-Olkin) örneklem uygunluğu/yeterliği testidir. KMO hem tüm değişkenler için ayrı ayrı hem de değişkenlerin tümü için hesaplanabilmektedir. Kaiser (1974) 0.50 üzerindeki değerlerin uygun kabul edilebileceğini belirtmiştir. AFA maddeler/değişkenler arasındaki korelasyona dayalı bir tekniktir. Eğer maddeler

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

arasında korelasyon yoksa, elde edeceğimiz korelasyon matrisi birim matris olacaktır. “Bartlett Küresellik Testi” (Bartlett Test of Sphericity) korelasyon matrisinin birim matrise olan benzeşikliğini test eder. Eğer popülasyona ilişkin korelasyon matrisi birim matrise benzerse değişkenler kendi arasında çok kötü korelasyon gösterdiği anlamına gelir. Başka bir ifade ile değişkenler birbirinden tamamen bağımsızdır. Bu durum değişkenlerin bir arada toplanarak bir küme veya bir faktör oluşturmasını engeller ve AFA hesaplanma sürecinde önemli bir problemidir. İşte Bartlett testi korelasyon matrisimizin birim matristen farklı olup olmadığını test eder. Bu nedenle Bartlett testinin istatistiksel olarak anlamlı çıkması değişkenler arasındaki korelasyonların sıfırdan farklılaştığı anlamına gelir. Bu durum verinin faktör analizine uygunluğunun kanıtlarındandır (Field, 2005).

Araştırmanın amacı doğrultusunda seçmen davranışı ölçeği verilerinin açıklayıcı faktör analizine uygun veri büyüklüğünün olup olmadığının ve verilerin uygunluğunun test edilmesi için Kaiser Meyer Olkin (KMO) Örneklem Yeterliliği Ölçütü ve Bartlett Küresellik Testi’nden faydalanılmıştır. KMO testine ve Yeterliliği Ölçütü ve Bartlett Küresellik Testi ait istatistik veriler tablo 10’da gösterilmiştir.

Tablo 1. Seçmen Davranışı Ölçeği KMO Testi İstatistikleri

KMO Örneklem Yeterliliği Ölçütü		0,713
Bartlett Küresellik Testi	Yaklaşık Kikare	160,594
	Serbestlik Derecesi	45
	p	0,000

Tablo 1 incelendiğinde, ölçeğin KMO değerinin 0,713 olduğu ve bu durumun faktör analizi için örneklem yeterliliğinin kabul edilebilir olduğu görülmüştür. Faktör analizinde değişkenler arasında yüksek korelasyon ilişkisinin olması istenir ve bu ilişki Bartlett Küresellik Testi ile ölçülür. Bartlett Küresellik Testi’ne ilişkin p değerinin 0,05’ten küçük olduğu görülmüştür. Ölçek ve yapı geçerliliğinin kabul edilebilir olması için KMO değerinin 0,60’tan büyük ve Bartlett testinin istatistiksel olarak anlamlı olması gerekmektedir (Kozak, 2015: 150). Yani, KMO ve Bartlett testi sonuçlarına göre örneklem büyüklüğü veri setinin faktör analizi için uygun olduğu tespit edilmiştir.

Her bir maddenin açıklanan toplam varyansa katkı yapabilmeleri bakımından her bir maddenin sahip olduğu katkı düzeyi 0.2’den daha büyük olması gerekmektedir (Büyükoztürk vd., 2013; Gürbüz & Şahin, 2017).

Tablo 2. Seçmen Davranışı Ölçeği Ortak Faktör Varyansı

	Initial	Extraction
Madde01	1,000	,487
Madde02	1,000	,293
Madde03	1,000	,071
Madde04	1,000	,256
Madde05	1,000	,279
Madde06	1,000	,591
Madde07	1,000	,649
Madde08	1,000	,124
Madde09	1,000	,619
Madde10	1,000	,261

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

Tablo 2 incelendiğinde, Madde03 ve Madde08'in açıklanan toplam varyansa katkı düzeyi 0.2'den küçük olduğu görülmüştür. Bu iki maddenin ortak faktör varyansına katkı düzeyleri düşük olduğu için ölçekten çıkarılarak açımlayıcı faktör analizi yeniden yapılmıştır.

Madde03 ve Madde08 ölçekten çıkarıldıktan sonra yapılan KMO testine ve Yeterliliği Ölçütü ve Bartlett Küresellik Testi ait istatistiki veriler tablo 12'de gösterilmiştir.

Tablo 3. Madde03 ve Madde08 Ölçekten Çıkarıldıktan Sonra Seçmen Davranışı Ölçeği KMO Testi İstatistikleri

KMO Örneklem Yeterliliği Ölçütü		0,741
Bartlett Küresellik Testi	Yaklaşık Kikare	141,605
	Serbestlik Derecesi	28
	p	0,000

Tablo 3 incelendiğinde, ölçeğin KMO değerinin 0,741 olduğu ve bu durumun faktör analizi için örneklem yeterliliğinin kabul edilebilir olduğu görülmüştür. Faktör analizinde değişkenler arasında yüksek korelasyon ilişkisinin olması istenir ve bu ilişki Bartlett Küresellik Testi ile ölçülür. Bartlett Küresellik Testi 'ne ilişkin p değerinin 0,05'ten küçük olduğu görülmüştür. Ölçek ve yapı geçerliliğinin kabul edilebilir olması için KMO değerinin 0,60'tan büyük ve Bartlett testinin istatistiki olarak anlamlı olması gerekmektedir (Kozak, 2015: 150). Yani, KMO ve Bartlett testi sonuçlarına göre örneklem büyüklüğü veri setinin faktör analizi için uygun olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 1. Madde03 ve Madde08 Ölçekten Çıkarıldıktan Sonra Seçmen Davranışı Ölçeği Ortak Faktör Varyansı

	Initial	Extraction
Madde01	1,000	,505
Madde02	1,000	,276
Madde04	1,000	,305
Madde05	1,000	,266
Madde06	1,000	,600
Madde07	1,000	,662
Madde09	1,000	,608
Madde10	1,000	,258

Tablo 4 incelendiğinde, her bir maddenin açıklanan toplam varyansa katkı düzeyi 0.2'den daha büyük olduğu için ortak faktör varyanslarının yeterli düzeyde olduğu görülmüştür. Sonuç olarak, 8 madde ortak varyanslarının tatmin edici paydaşlık değerlerine sahip olduğu anlaşılmaktadır.

Madde03 ve Madde08 ölçekten çıkarıldıktan sonra ölçeğin faktörlerine ilişkin varyans değeri tablo 14'te gösterilmiştir.

Tablo 5. Madde03 ve Madde08 Ölçekten Çıkarıldıktan Sonra Seçmen Davranışı Ölçeği Varyans Değeri Dağılımı

Faktör	Özdeğerler			Yükler Karesinin Toplamının Çıkarımı		
	Toplam	Varyansın Yüzdesi	Kümülatif Yüzde	Toplam	Varyansın Yüzdesi	Kümülatif Yüzde
1	3,479	43,493	43,493	3,479	43,493	43,493

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

2	1,747	21,841	65,334			
3	,801	10,014	75,348			
4	,673	8,409	83,756			
5	,554	6,920	90,676			
6	,259	3,239	93,915			
7	,258	3,227	97,142			
8	,229	2,858	100,000			

Tablo 5 incelendiğinde, ölçekte madde yüklerinin tek faktörde toplandığı ve ölçeğin tek faktörlü olduğu görülmüştür. Bu faktör araştırılmak istenilen etkinin %43,493'ünü açıklayıcı niteliktedir. Açıklanan toplam varyansın tek boyutlu ölçeklerde en az %30, birden fazla boyutlu ölçeklerde en az %50 olması gerektiği ifade edilmiştir (Streiner, 1994). Bu kriter açısından düşünüldüğünde açıklanan toplam varyansın yeterli düzeyde olduğu görülmüştür.

Madde03 ve Madde08 ölçekten çıkarıldıktan sonra ölçeğe ait faktör yük değeri tablo 15'te gösterilmiştir.

Tablo 6. Madde03 ve Madde08 Ölçekten Çıkarıldıktan Sonra Seçmen Davranışı Ölçeği Faktörü Yük Değerleri

Ölçek Maddeleri	Faktör Seçmen Davranışı
Madde01	,710
Madde02	,525
Madde04	,553
Madde05	,515
Madde06	,775
Madde07	,814
Madde09	,780
Madde10	,508

Tablo 6 incelendiğinde, ölçekte yer alan 8 maddenin tamamının seçmen davranışı faktöründe yer aldığı görülmüştür. Tüm faktör yüklerinde çapraz (binişik) yüklenme problemi olmaması için diğer boyuta kıyasla en az 0.1 birim fark olması gerekmektedir (Büyüköztürk vd., 2013; Gürbüz & Şahin, 2017). Tüm faktör yük değerleri arasında 0,1 birim fark olduğu ve faktör yüklerinde çapraz (binişik) yüklenme problemi olmadığı görülmüştür.

### Seçmen Davranışı Ölçeği Doğrulamalı Faktör Analizi

Doğrulamalı faktör analizi için ölçek çalışmasından elde edilen veriler, AMOS programıyla analiz edilmiştir. Yapılan analizde; ölçeğin uyum indekslerine,  $\chi^2$  (ki-kare) değerlerine ve gizil değişkenlerin gözlenen değişkenleri açıklama durumuna ilişkin standart katsayılar dikkate alınmıştır.

Seçmen Davranışı ölçeğini test etmek amacıyla doğrulamalı faktör analizi yapılmıştır. Diğer sorularla kovaryansı yüksek olan ve uyumu azaltan Madde05 çıkarılarak doğrulamalı faktör analizi yeniden yapılmıştır. Madde05 ölçekten çıkarıldıktan sonra yapılan doğrulamalı faktör analizi model uyum değerleri Tablo 16'da gösterilmiştir.

Tablo 7. Seçmen Davranışı Ölçeği Uyum İyiliği Değerleri

Uyum İyiliği İndeksleri	Mükemmel Değerler	Kabul Edilebilir Değerler	Uyum İyiliği İndeks Değerleri
Ki-kare ( $\chi^2$ )			12,492
Serbestlik derecesi (sd)			13
$\chi^2 / sd$	$0 \leq \chi^2 / sd \leq 2$	$2 \leq \chi^2 / sd \leq 3$	0,96
RMSEA	$0,00 \leq RMSEA \leq 0,05$	$0,05 \leq RMSEA \leq 0,10$	0,00

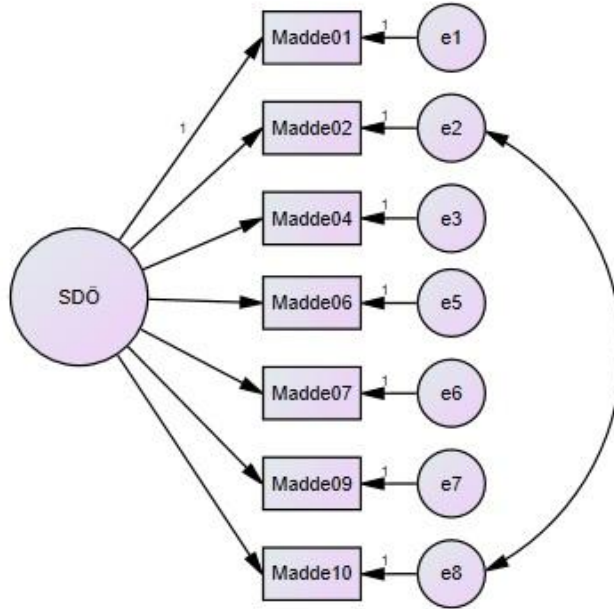
## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

RMR	$0,00 \leq RMR \leq 0,05$	$0,05 \leq RMR \leq 0,10$	0,07
NFI	$0,97 \leq NFI \leq 1,00$	$0,90 \leq NFI \leq 0,97$	0,90
CFI	$0,97 \leq CFI \leq 1,00$	$0,90 \leq CFI \leq 0,97$	1,00
GFI	$0,95 \leq GFI \leq 1,00$	$0,90 \leq GFI \leq 0,95$	0,93
AGFI	$0,90 \leq AGFI \leq 1,00$	$0,85 \leq AGFI \leq 0,90$	0,85

Kaynak: Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H., ve Müller, H. (2003).

Doğrulayıcı faktör analizi sonuçlarına göre 7 maddeden oluşan seçmen davranışı ölçeğinin uyum iyiliği değerleri; Ki-kare/serbestlik derecesinin 0,96 olduğu; yaklaşık hataların ortalama karekökünün (RMSEA) 0,00 olduğu; ortalama hataların karekökünün (RMR) 0,07 olduğu; normlaştırılmış uyum indeksinin (NFI) 0,90 olduğu; karşılaştırmalı uyum katsayısının (CFI) 1,00 olduğu; uyum iyiliği indeksinin (GFI) 0,93 olduğu; düzeltilmiş uyum iyiliği indeksinin (AGFI) 0,85 olduğu ve bu değerlerin modelin iyi bir uyuma sahip olduğunu görülmüştür. Sonuç olarak, doğrulayıcı faktör analizi sonucunda ölçekte yer alan değişkenlerin kabul edilebilirliklerinin istenilen değer aralığında olduğu görülmüştür.



Şekil 1. Seçmen Davranışı Ölçeği Doğrulayıcı Faktör Analizi Path Diyagramı

Seçmen davranışı ölçeğinin iç tutarlılık ile ilişkili güvenilirlik düzeyini incelemek için Cronbach Alfa değeri kullanılmıştır. Cronbach Alfa değeri “0” ile “1” arasında değişmektedir. Alfa değeri 0,60 ile 0,80 arasında olduğunda güvenilirliğin iyi; 0,80 ile 1,00 arasında olduğunda ise güvenilirliğin yüksek düzeyde olduğunu göstermektedir (Kozak, 2015). Seçmen davranışı ölçeğine ilişkin güvenilirlik katsayıları tablo 17’de gösterilmiştir.

Tablo 8. Seçmen Davranışı Ölçeğine Ait Güvenirlik Katsayıları

Ölçek	Madde Sayısı	Cronbach's Alpha
Seçmen Davranışı Ölçeği	7	0,79

Tablo 8 incelendiğinde, seçmen davranışı ölçeği için hesaplanan Cronbach alfa katsayısının 0,79 olduğu görülmüştür. Seçmen davranışı ölçeğinin Cronbach alfa



## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

katsayılarına baktığımızda anketin iç tutarlılığa bağlı güvenilirliğinin iyi düzeyde olduğunu görmüştür.

### Verilerin Çözümlemesi

Örnekleme yapılan seçmen davranışı ölçeği uygulamaları başarıyla bittikten sonra, elde edilen veriler elektronik ortamda analiz edilmeden önce, ölçek formlarının uygun doldurulup doldurulmadığı kontrol edilmiştir. Ölçek formlarıyla toplanmış olan verilerin analiz sonuçlarını bilimsel bir şekilde açıklayabilmek amacıyla SPSS (Statistical Package for Social Sciences) istatistik programına nicel verilerin girişi yapılmıştır. Araştırmada toplanan veriler SPSS for Windows 22.0 programı yardımıyla analiz edilmiştir. Verilerin normal dağılıma uygunluğu çarpıklık, basıklık ve standart hata değerleri kullanılarak tespit edilmiştir.

Tablo 9. Seçmen Davranışı Ölçeğine Ait Çarpıklık ve Basıklık Değerleri

	N	Çarpıklık		Basıklık	
		Değer	Std. Hata	Değer	Std. Hata
Seçmen Davranışı	711	0,13	0,09	-0,65	0,18

Tablo 9 incelendiğinde, seçmen davranışı ölçeğinden elde edilen puanlara ait çarpıklık ve basıklık değerleri hesaplanarak normal dağılım gösterip göstermediği kontrol edilmiştir. Bu değerlerin  $\pm 2$  aralığında bulunması normal dağılım için yeterli görülmüştür (George ve Mallery, 2010). Seçmen davranışı ölçeği için hesaplanan değerlerin belirtilen aralıkta yer aldığı ve normal dağılım gösterdiği görülmüştür. Araştırmaya katılan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğinin değişkenleri arasındaki ilişkinin tespiti için parametrik testlerden bağımsız örneklem t testi ve ANOVA testi ile analiz edilerek karşılaştırmalar yapılmıştır.

### Örneklem

Örneklem grubu içerisinde yer alan araştırmaya katılan seçmenlerin demografik özellikleri tablo 19’da gösterilmiştir.

Tablo 10. Araştırmaya Katılan Seçmenlerin Demografik Özellikleri

		N	%
Cinsiyet	Kadın	238	33,5
	Erkek	473	66,5
Yaş	18-21 Yaş	12	1,7
	22-28 Yaş	111	15,6
	29-33 Yaş	99	13,9
	34-39 Yaş	127	17,9
	40-45 Yaş	144	20,3
	46-49 Yaş	88	12,4
	50-54 Yaş	65	9,1
	55-60 Yaş	52	7,3
	61 Yaş ve Üzeri	13	1,8
Eğitim Düzeyi	İlkokul	21	3,0
	Ortaokul	31	4,4
	Lise	139	19,5
	Ön Lisans	63	8,9
	Lisans	363	51,1
	Yüksek Lisans	81	11,4
	Doktora	13	1,8

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

Medeni Durum	Evli	551	77,5
	Bekar	160	22,5
Gelir Düzeyi	11000-14000TL	183	25,7
	14001-45000 TL	457	64,3
	45001-60000 TL	37	5,2
	60001 TL ve Üzeri	34	4,8
Katılım Sağladığı İlçe	Afşin	10	1,4
	Andırın	43	6,0
	Çağlayancerit	17	2,4
	Dulkadiroğlu	109	15,3
	Ekinözü	35	4,9
	Elbistan	15	2,1
	Göksun	26	3,7
	Nurhak	17	2,4
	Onikişubat	374	52,6
	Pazarcık	20	2,8
Türkoğlu	45	6,3	
6 Şubat Depremlerinde Birinci Derece Yakınlarında Can Kaybı Yaşama Durumu	Evet	145	20,4
	Hayır	566	79,6
6 Şubat Depremlerinde Maddi Kayıp Yaşama Durumu	Evet	471	66,2
	Hayır	240	33,8

Tablo 10 incelendiğinde, araştırmaya katılan seçmenlerin %33,5'inin kadın, %66,5'inin erkek olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan seçmenlerin %1,7'sinin 18-21 yaş arasında, %15,6'sının 22-28 yaş arasında, %13,9'unun 29-33 yaş arasında, %17,9'unun 34-39 yaş arasında, %20,3'ünün 40-45 yaş arasında, %12,4'ünün 46-49 yaş arasında, %9,1'inin 50-54 yaş arasında, %7,3'ünün 55-60 yaş arasında, %1,8'inin 61 yaş ve üzeri olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan seçmenlerin %3,0'ünün ilkökul, %4,4'ünün ortaokul, %19,5'inin lise, %8,9'unun ön lisans, %51,1'inin lisans, %11,4'ünün yüksek lisans ve %1,8'inin doktora mezunu olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan seçmenlerin %77,5'inin evli, %22,5'inin bekar olduğu; %25,7'sinin aylık gelirinin 11000-14000 TL, %64,3'ünün aylık gelirinin 14001-45000 TL, %5,2'sinin aylık gelirinin 45001-60000 TL, %4,8'inin aylık gelirinin 60001 TL ve üzeri olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan seçmenlerin %1,4'ünün Afşin, %6,0'sının Andırın, %2,4'ünün Çağlayancerit, %15,3'ünün Dulkadiroğlu, %4,9'unun Ekinözü, %2,1'inin Elbistan, %3,7'sinin Göksun, %2,4'ünün Nurhak, %52,6'sının Onikişubat, %2,8'inin Pazarcık ve %6,3'ünün Türkoğlu ilçesinden katılım sağladığı olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan seçmenlerin %20,4'ünün 6 Şubat Depremlerinde birinci derece yakınlarından can kaybı yaşadığı, %79,6'sının can kaybı yaşamadığı; %66,2'sinin 6 Şubat Depremlerinde maddi kayıp yaşadığı, %33,8'inin maddi kayıp yaşamadığı görülmüştür

### Araştırma Bulguları

Bu bölümde, araştırmaya katılımı sağlanan seçmenlere uygulanan seçmen davranışı ölçeğinden elde edilen verilerin analiz edilmesi ile ulaşılan sonuçlara yer verilmiştir. Uygulanan seçmen davranışı ölçeğinde yer alan maddelere verilen cevaplara ilişkin frekans, ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 20'de gösterilmiştir.

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

Tablo11. Seçmen Davranışı Ölçeğinde Yer Alan Maddelere Ait Betimsel İstatistikler

Ölçek Maddeleri		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum	X	Ss
1. 6 Şubat Depremleri sonrası ilgili kurumların yaptığı çalışmaları yeterli buldum.	N	207	195	111	152	46	2,49	1,28
	%	29,1	27,4	15,6	21,4	6,5		
2. 6 Şubat Depremleri sonrası yapılan seçimde oyumu kullanmak benim için önemliydi.	N	59	49	66	267	270	3,90	1,22
	%	8,3	6,9	9,3	37,6	38,0		
3. Siyasi tercihim parti temsilcilerinin söylemlerine göre değil desteklediğim siyasal parti liderine göre yaptım.	N	131	112	72	197	199	3,31	1,48
	%	18,4	15,8	10,1	27,7	28,0		
4. Siyasal parti temsilcileri, 6 Şubat Depremlerinin merkezi olan Kahramanmaraş ilini yeterince ziyaret etti.	N	192	158	117	171	73	2,68	1,36
	%	27,0	22,2	16,5	24,1	10,3		
5. Depremzedelere verilen sözlerin yerine getirileceğine inanıyorum.	N	192	120	146	176	77	2,76	1,37
	%	27,0	16,9	20,5	24,8	10,8		
6. Siyasal parti temsilcileri, seçim sonrası da sorunların çözümüne ilişkin bölgeye gereken ilgiyi gösterdi.	N	232	188	114	124	53	2,41	1,30
	%	32,6	26,4	16,0	17,4	7,5		
7. Bugün seçim olsa siyasi tercihim yine aynı yönde olur.	N	149	82	165	160	155	3,13	1,43
	%	21,0	11,5	23,2	22,5	21,8		

Tablo 11 incelendiğinde, “1. 6 Şubat Depremleri sonrası ilgili kurumların yaptığı çalışmaları yeterli buldum.” maddesine katılımcıların %29,1’inin hiç katılmıyorum, %27,4’ünün katılmıyorum, %15,6’sının kararsızım, %21,4’ünün katılıyorum, %6,5’inin kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği görülmüştür. “2. 6 Şubat Depremleri sonrası yapılan seçimde oyumu kullanmak benim için önemliydi.” maddesine katılımcıların %8,3’ünün hiç katılmıyorum, %6,9’unun katılmıyorum, %9,3’ünün kararsızım, %37,6’sının katılıyorum, %38,0’inin kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği görülmüştür. “3. Siyasi tercihim parti temsilcilerinin söylemlerine göre değil desteklediğim siyasal parti liderine göre yaptım.” maddesine katılımcıların %18,4’ünün hiç katılmıyorum, %15,8’inin katılmıyorum, %10,1’inin kararsızım, %27,7’sinin katılıyorum, %28,0’inin kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği görülmüştür. “4. Siyasal parti temsilcileri, 6 Şubat Depremlerinin merkezi olan Kahramanmaraş ilini yeterince ziyaret etti.” maddesine katılımcıların %27,0’sinin hiç katılmıyorum, %22,2’sinin katılmıyorum, %16,5’inin kararsızım, %24,1’inin katılıyorum, %10,3’ünün kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği görülmüştür. “5. Depremzedelere verilen sözlerin yerine getirileceğine inanıyorum.” maddesine katılımcıların %27,0’sinin hiç katılmıyorum, %16,9’unun katılmıyorum,

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

%20,5'inin kararsızım, %24,8'inin katılıyorum, %10,8'inin kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği görülmüştür. “6. Siyasal parti temsilcileri, seçim sonrası da sorunların çözümüne ilişkin bölgeye gereken ilgiyi gösterdi.” maddesine katılımcıların %32,6'sının hiç katılmıyorum, %26,4'ünün katılmıyorum, %16,0'sının kararsızım, %17,4'ünün katılıyorum, %7,5'inin kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği görülmüştür. “7. Bugün seçim olsa siyasi tercihim yine aynı yönde olur.” maddesine katılımcıların %21,0'inin hiç katılmıyorum, %11,5'inin katılmıyorum, %23,2'sinin kararsızım, %22,5'inin katılıyorum, %21,8'inin kesinlikle katılıyorum yanıtını verdiği görülmüştür.

Seçmen davranışı ölçeğinde yer alan “6 Şubat Depremleri sonrası yapılan seçimde oyumu kullanmak benim için önemliydi.” ifadesinin en yüksek ortalamaya ( $X=3,90\pm 1,22$ ); “Siyasal parti temsilcileri, seçim sonrası da sorunların çözümüne ilişkin bölgeye gereken ilgiyi gösterdi.” ifadesinin en düşük ortalamaya ( $X=2,41\pm 1,30$ ) sahip olduğu görülmüştür.

Uygulanan seçmen davranışı ölçeğine verilen cevaplarla ilişkin minimum, maksimum, ortalama ve standart sapma değerleri Tablo 21’de gösterilmiştir.

Tablo 12. Seçmen Davranışı Ölçeğine Ait Betimsel İstatistikler

	N	Mini	Maxi	X	Ss
Seçmen Davranışı	711	1,00	5,00	2,95	0,95

Tablo 12 incelendiğinde, seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine verdikleri puanların minimum 1,00; maksimum 5,00; ortalamasının 2,95; standart sapmasının 0,95 olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan seçmenlerin seçmen davranışları değişiminin orta düzeyde olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan seçmenlerin cinsiyet değişkenine bağlı olarak seçmen davranışı değişimleri arasındaki anlam farklılığı sonuçları tablo 22’de gösterilmiştir.

Tablo13. Seçmen Davranışı Ölçeği Cinsiyet Değişkeni t Testi

Ölçek	Cinsiyet	N	X	Ss	t	p
Seçmen Davranışı	Kadın	238	2,86	0,84	-2,04	0,04*
	Erkek	473	3,00	1,00		

\*\*p<0,01; \*p<0,05

Tablo 13 incelendiğinde, seçmen davranışı ölçeğine verilen puanların ortalamalarında seçmenlerin cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür ( $p<0,05$ ). Erkeklerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $3,00\pm 1,00$ ) kadınların seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarından ( $2,86\pm 0,84$ ) daha yüksek olduğu; erkeklerin seçmen davranışı değişimlerinin kadınların seçmen davranışı değişimlerinden fazla olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan seçmenlerin yaş değişkenine bağlı olarak seçmen davranışı değişimleri arasındaki anlam farklılığı sonuçları tablo 23’te gösterilmiştir.

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

Tablo 14. Seçmen Davranışı Ölçeği Yaş Değişkeni ANOVA Testi

Ölçek	Yaş	N	X	Ss	F	p	Post-Hoc
Seçmen Davranışı	18-21 Yaş	12	2,73	0,90	2,24	0,02*	46-49 Yaş > 22-28 Yaş 46-49 Yaş > 29-33 Yaş 55-60 Yaş > 22-28 Yaş 55-60 Yaş > 29-33 Yaş
	22-28 Yaş	111	2,78	0,88			
	29-33 Yaş	99	2,77	1,03			
	34-39 Yaş	127	2,93	0,96			
	40-45 Yaş	144	2,97	0,96			
	46-49 Yaş	88	3,17	0,89			
	50-54 Yaş	65	3,00	1,02			
	55-60 Yaş	52	3,23	0,86			
	61 Yaş ve Üzeri	13	3,15	0,88			

\*\*p<0,01; \*p<0,05

Tablo 14 incelendiğinde, seçmen davranışı ölçeğine verilen puanların ortalamalarında seçmenlerin yaş değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür (p<0,05). 46-49 yaş grubunda olan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının (3,17±0,89) 22-28 yaş grubunda olan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarından (2,78±0,88) ve 29-33 yaş grubunda olan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarından (2,77±1,03) daha yüksek olduğu; 46-49 yaş grubunda olan seçmenlerin seçmen davranışı değişimlerinin 22-28 ve 29-33 yaş grubunda olan seçmenlerin seçmen davranışı değişimlerinden fazla olduğu görülmüştür. 55-60 yaş grubunda olan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının (3,23±0,86) 22-28 yaş grubunda olan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarından (2,78±0,88) ve 29-33 yaş grubunda olan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarından (2,77±1,03) daha yüksek olduğu; 55-60 yaş grubunda olan seçmenlerin seçmen davranışı değişimlerinin 22-28 ve 29-33 yaş grubunda olan seçmenlerin seçmen davranışı değişimlerinden fazla olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan seçmenlerin eğitim düzeyi değişkenine bağlı olarak seçmen davranışı değişimleri arasındaki anlam farklılığı sonuçları tablo 24’te gösterilmiştir.

Tablo15. Seçmen Davranışı Ölçeği Eğitim Düzeyi Değişkeni ANOVA Testi

Ölçek	Eğitim Düzeyi	N	X	Ss	F	p
Seçmen Davranışı	İlkokul	21	2,65	1,18	1,64	0,13
	Ortaokul	31	2,97	0,84		
	Lise	139	2,83	1,02		
	Ön Lisans	63	2,82	0,93		
	Lisans	363	3,00	0,93		
	Yüksek Lisans	81	3,05	0,91		
	Doktora	13	3,34	0,96		

\*\*p<0,01; \*p<0,05

Tablo 15 incelendiğinde, seçmen davranışı ölçeğine verilen puanların ortalamalarında seçmenlerin eğitim düzeyi değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür (p>0,05). İlkokul mezunu seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının (2,65±1,18), ortaokul mezunu seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

(2,97±0,84), lise mezunu seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının (2,83±1,02), ön lisans mezunu seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının (2,82±0,93), lisans mezunu seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının (3,00±0,93), yüksek lisans mezunu seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının (3,05±0,91) ve doktora mezunu seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının (3,34±0,96) birbirine yakın olduğu; ilkokul, ortaokul, lise, ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora mezunu seçmenlerin seçmen davranışı değişimlerinin aynı düzeyde olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan seçmenlerin medeni durum değişkenine bağlı olarak seçmen davranışı değişimleri arasındaki anlam farklılığı sonuçları tablo 25’te gösterilmiştir.

Tablo 16. Seçmen Davranışı Ölçeği Medeni Durum Değişkeni t Testi

Ölçek	Medeni Durum	N	X	Ss	t	p
Seçmen Davranışı	Evli	551	3,01	0,97	3,16	0,00**
	Bekar	160	2,76	0,87		

\*\*p<0,01; \*p<0,05

Tablo 16 incelendiğinde, seçmen davranışı ölçeğine verilen puanların ortalamalarında seçmenlerin medeni durum değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür (p<0,05). Evlilerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının (3,01±0,97) bekarların seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarından (2,76±0,87) daha yüksek olduğu; evlilerin seçmen davranışı değişimlerinin bekarların seçmen davranışı değişimlerinden fazla olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan seçmenlerin aylık gelir değişkenine bağlı olarak seçmen davranışı değişimleri arasındaki anlam farklılığı sonuçları tablo 26’da gösterilmiştir.

Tablo 17. Seçmen Davranışı Ölçeği Aylık Gelir Değişkeni ANOVA Testi

Ölçek	Aylık Gelir	N	X	Ss	F	p	Post-Hoc
Seçmen Davranışı	11000-14000TL	183	2,74	0,95	4,36	0,00**	14001-45000 TL > 11000-14000 TL
	14001-45000 TL	457	3,04	0,92			
	45001-60000 TL	37	2,90	1,07			
	60001 TL ve Üzeri	34	2,95	1,12			

\*\*p<0,01; \*p<0,05

Tablo 17 incelendiğinde, seçmen davranışı ölçeğine verilen puanların ortalamalarında seçmenlerin aylık gelir değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür (p<0,05). Aylık geliri 14001-45000 TL olan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının (3,04±0,92) aylık geliri 11000-14000 TL olan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarından (2,74±0,95) daha yüksek olduğu; aylık geliri 14001-45000 TL olan seçmenlerin seçmen davranışı değişimlerinin aylık geliri 11000-14000 TL olan seçmenlerin seçmen davranışı değişimlerinden fazla olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan seçmenlerin katıldığı ilçe değişkenine bağlı olarak seçmen davranışı değişimleri arasındaki anlam farklılığı sonuçları tablo 27’de gösterilmiştir.

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

Tablo 18. Seçmen Davranışı Ölçeği Katıldığı İlçe Değişkeni ANOVA Testi

Ölçek	Katıldığı İlçe	N	X	Ss	F	P
Seçmen Davranışı	Afşin	10	3,20	1,01	1,26	0,25
	Andırın	43	3,16	0,99		
	Çağlayancerit	17	3,19	0,87		
	Dulkadiroğlu	109	2,84	1,04		
	Ekinözü	35	3,08	0,78		
	Elbistan	15	3,34	1,02		
	Göksun	26	3,21	0,75		
	Nurhak	17	3,12	0,83		
	Onikişubat	374	2,91	0,97		
	Pazarcık	20	2,79	0,64		
	Türkoğlu	45	2,88	0,88		

\*\*p<0,01; \*p<0,05

Tablo 18 incelendiğinde, seçmen davranışı ölçeğine verilen puanların ortalamalarında seçmenlerin katıldığı ilçe değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı görülmüştür ( $p>0,05$ ). Afşin ilçesinden katılan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $3,20\pm 1,01$ ), Andırın ilçesinden katılan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $3,16\pm 0,99$ ), Çağlayancerit ilçesinden katılan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $3,19\pm 0,87$ ), Dulkadiroğlu ilçesinden katılan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $2,84\pm 1,04$ ), Ekinözü ilçesinden katılan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $3,08\pm 0,78$ ), Elbistan ilçesinden katılan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $3,34\pm 1,02$ ), Göksun ilçesinden katılan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $3,21\pm 0,75$ ), Nurhak ilçesinden katılan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $3,12\pm 0,83$ ), Onikişubat ilçesinden katılan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $2,91\pm 0,97$ ), Pazarcık ilçesinden katılan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $2,79\pm 0,64$ ) ve Türkoğlu ilçesinden katılan seçmenlerin seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının ( $2,88\pm 0,88$ ) birbirine yakın olduğu; Afşin, Andırın, Çağlayancerit, Dulkadiroğlu, Ekinözü, Elbistan, Göksun, Nurhak, Onikişubat, Pazarcık ve Türkoğlu ilçelerinden katılan seçmenlerin seçmen davranışı değişimlerinin aynı düzeyde olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan seçmenlerin can kaybı değişkenine bağlı olarak seçmen davranışı değişimleri arasındaki anlam farklılığı sonuçları tablo 28’de gösterilmiştir.

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

Tablo 19. Seçmen Davranışı Ölçeği Can Kaybı Değişkeni t Testi

Ölçek	Can Kaybı	N	X	Ss	t	P
Seçmen Davranışı	Evet	145	2,78	1,00	-2,46	0,01*
	Hayır	566	3,00	0,94		

\*\*p<0,01; \*p<0,05

Tablo 19 incelendiğinde, seçmen davranışı ölçeğine verilen puanların ortalamalarında seçmenlerin can kaybı değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür (p<0,05). Can kaybı yaşayanların seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının (2,78±1,00) can kaybı yaşamayanların seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarından (3,00±0,94) daha düşük olduğu; can kaybı yaşamayanların seçmen davranışı değişimlerinin can kaybı yaşayanların seçmen davranışı değişimlerinden fazla olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan seçmenlerin maddi kayıp değişkenine bağlı olarak seçmen davranışı değişimleri arasındaki anlam farklılığı sonuçları tablo 29’da gösterilmiştir.

Tablo 2. Seçmen Davranışı Ölçeği Maddi Kayıp Değişkeni t Testi

Ölçek	Maddi Kayıp	N	X	Ss	t	P
Seçmen Davranışı	Evet	471	2,88	0,96	-2,86	0,00**
	Hayır	240	3,10	0,93		

\*\*p<0,01; \*p<0,05

Tablo 20 incelendiğinde, seçmen davranışı ölçeğine verilen puanların ortalamalarında seçmenlerin maddi kayıp değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu görülmüştür (p<0,05). Maddi kayıp yaşayanların seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarının (2,88±0,96) maddi kayıp yaşamayanların seçmen davranışı ölçeğine vermiş oldukları puan ortalamalarından (3,10±0,93) daha düşük olduğu; maddi kayıp yaşamayanların seçmen davranışı değişimlerinin maddi kayıp yaşayanların seçmen davranışı değişimlerinden fazla olduğu görülmüştür.

### Sonuçlar

6 Şubat 2023 tarihinde yaşanan depremler ve sonrasında yapılan genel seçimler, kentin daha önceki vekil sayılarının partilere oranla dağılımında değişim göstermekle birlikte anket verileri bu nedenin sadece deprem ve sonrasında yaşanan süreç ile ilgili olduğunu tam olarak ifade etmemektedir. Özellikle can kaybı ve maddi kayıp yaşayan seçmenlerin siyasi tercihlerinde değişikliğe gitmemiş olması ya da azımsanacak bir kesimin siyasi tercihlerinde değişime gitmiş olması, depremin seçmen davranışında seçim sonuçlarını büyük ölçüde etkileyecek bir faktör olmadığı kanısına varmayı güçlendirmektedir.

Birçok depremzedenin birinci ve ikinci derece akrabalarını kaybetmenin yanı sıra bugüne kadar yapmış oldukları maddi birikimlerini de kaybettikleri düşünüldüğünde depremzedelerin travma yaşadıkları ve hala yaşamakta olduklarını söylemek yanlış olmayacaktır.

Afet sonrası kurulan çadır ve konteyner kentler barınma sorununu geçici olarak çözmüş olsa da insanlar kalıcı konutlarına yerleşebilmek için gün saymaktadır.

En temel ihtiyaçlarını kısıtlı imkanlarla karşılamak durumunda kalan depremzedeler, Türkiye Cumhuriyeti Devleti’nin sunduğu imkanlarla geçici barınma alanı olarak kurulan konteyner kentlerde yaşamlarını sürdürmeye çalışmaktadır.



## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

AFAD koordinesinde diğer tüm devlet kurumlarının iş birliği ile depremzedelerin her ihtiyacı karşılanmaya çalışılmış, teslim edilen konteynerlerde gündelik hayatta ihtiyaç duyulan yaşam malzemeleri hazır bir şekilde depremzedelere teslim edilmiştir.

Kahramanmaraş ilinde Temel Eğitim ve Ortaöğretim Genel Müdürlüklerine bağlı ilkokullar, ortaokullar ve liseler depremde yıkılıp, kalan bir kısım okullar büyük çapta hasar gördüğünden depremzedelerin en temel kaygılarından biri, çocuklarının eğitim öğretim hayatlarına devam edebilmeleri için yetkililer tarafından nasıl bir önlem alınacağı olmuştur. Bu süreçte yaşanan belki de en iyi gelişmelerden biri olarak adlandırılabilir bir çalışmayla konteyner kentlerde konteynerlerin birleştirilip özel olarak tasarlanmasıyla konteyner okullar kurulmuş, konteyner okulların sınıflarına etkileşimli tahtalar dahil olmak üzere bütün donatım malzemeleri eksiksiz temin edilmiştir.

Çocukların ne olup bittiğini yeterince anlamadığı ve anlamasının da gerekmediği böyle bir ortamda okullarına devam etmeleri psikolojik olarak kenti ayağa kaldırmanın en kestirme yollarından biri olarak görülmüş ve okullar açılınca en azından öğrencilerin eğitimlerine devamı sürecin gün geçtikçe normalleşeceği inancını güçlendirmiştir.

Bireylerin olaylara yaklaşımları ve travma dönemlerinde verdikleri tepkilerin farklı olduğu herkes tarafından kabul görmektedir. Bu süreçte depremde yaşananlardan kendini, toplumun yaşam biçimini, iktidarı ya da muhalefeti suçlayan onlarca insanla karşılaşmak mümkündür. Konunun temelinde insan ve onun can güvenliği olduğu durumlarda, her kesimin üzerine düşeni yapması gerekeni ifade etmek gerekir.

Örneğin, depreme dayanıklı binalar yapılması, zemin etütleri raporlarına ve alanında uzman bilim insanlarının görüşlerinin ve uyarılarının ciddiye alınması bireylerin konut alırken konutlarının iç dizaynından öte yapımında hangi süreçlerden geçtiğini ve dayanıklılık raporlarını incelemesi gerektiği, bu depremle tekrar öğrendiğimiz canımızı yakan gerçeklerden biri olarak bir kez daha gündeme gelmiştir.

Sürecin en sürprizlerinden biri olarak karşımıza çıkan TOKİ, kabul etmek gerekir ki herkesi şaşırtan bir sağlamlıkla inşa ettiği konutlardan, depremlerde bir konutu hasar görmeden dayanıklılık testinden alınmış akıyla çıkmayı başarmıştır.

Kahramanmaraş ilinde hiçbir TOKİ konutunun bir vatandaşın dahi can kaybına sebebiyet vermemiş olması can alan unsurun deprem değil bina olduğu varsayımını kanun haline getirmiştir. Depremden önce diğer konutlarla kıyaslandığında diğer konutların yarı fiyatına alıcı bulmakta zorlanan TOKİ konutlarının, yaşanan deprem sonrası artan rağbet nedeniyle ulaşılamaz hale gelmesi, önemli olan unsurun konutların iç dizaynı ve dekorasyonu olmadığını, sade ve gösterişten uzak bir konutun çok daha güvenli ve sağlam olabileceği felsefesini öğretmiştir.

Kentsel Dönüşüm konusunda, vatandaşların dönüşüme karşılık sahip oldukları arsa miktarından daha küçük ölçekte konut teslim edilmesinden duyduğu rahatsızlık nedeniyle kentsel dönüşüm yapılması gereken binalarda ayak diretmeleri ve mahkemelerde bu tür davaların yaygınlaşması, toplum olarak “Kentsel Dönüşüm” konusunda ne yazık ki yeteri kadar bilinç sahibi olunmadığının göstergesidir. Bireylerin hayatta kalmalarını sağlayacak küçük ya da orta büyüklükte bir konutun, kendilerinin ya da sevdiklerinin can kaybına neden olacağı büyük bir konuttan daha kıymetli olduğu gerçeğinden hareketle bu depremin topluma konut alırken nelere dikkat etmesi gerektiğini öğrettiğini söylemek mümkündür.

14 Mayıs 2023 tarihinde yapılan Cumhurbaşkanlığı ve 28. Dönem Milletvekili Genel Seçimlerine depremin gölgesinde giren Kahramanmaraş ilinde ortaya çıkan seçim sonuçları, Türkiye’de bazı kesimler tarafından eleştirilmiştir.

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

Demokrasilerde farklı fikirlere saygı duyulması gerektiğinden hareketle insanların oy verme davranışından kimseye hesap verme sorumluluğu bulunmadığının ve hatta bu nedenle seçmen oyunu kullanırken oy verme kabinlerine yanına kimsenin alınmadığının yeterince anlaşılması için demokrasi eğitimlerinin daha erken yaşlarda ve amacına uygun olarak verilmesi gerekmektedir.

14 Mayıs 2023 genel seçimlerinin sonuçları incelendiğinde 24 Haziran 2018 genel seçimlerine göre oy kullanan seçmen sayısında 17517 azalma görülmektedir. Katılım oranı %4 azalmış, geçersiz oy sayısı 4000 kadar artmıştır.

Bu durumda seçmenin protesto oyu kullandığından bahsedilebilir. Boş oy ya da geçersiz oy da protesto oyu olarak ifade edildiğinden tepkisini bu yönde gösteren seçmenlerin varlığından söz etmek mümkündür.

2018 ve 2023 yıllarında yapılan genel seçim sonuçlarını sayısal verilerle karşılaştırdığımızda Adalet ve Kalkınma Partisinin oyu 81551, Milliyetçi Hareket Partisinin oyu 4387, İyi Partinin oyu 18795 azalırken Cumhuriyet Halk Partisinin oyu 40399 artmıştır.

2018 yılı seçimlerinde 6 milletvekiline sahip olan Adalet ve Kalkınma Partisi, 2023 yılında yapılan genel seçimde 5 milletvekili kazanmıştır. Cumhuriyet Halk Partisi 2018 yılında 1 milletvekiline sahipken 2023 yılındaki seçimde milletvekili sayısını 1 artırarak 2 milletvekiline sahip olmuş, Milliyetçi Hareket Partisi'nin milletvekili sayısı 1 olarak kalmıştır. Sayısal veriler incelendiğinde Adalet ve Kalkınma Partisi'nin oylarının Cumhuriyet Halk Partisi'ne kaymış olabileceği ihtimali söz konusu olsa da dikkat çeken bir diğer husus 2018 yılında Kahramanmaraş ilinde seçimlere katılmayan Yeniden Refah Partisi'nin, 2023 yılında kentte seçimlere girerek 35.125 oy almış olmasıdır.

Cumhuriyet Halk Partisi ve Adalet ve Kalkınma Partisi seçmenin siyasi tercihlerinin birbirine yakın olmayabileceği fikrinden hareketle Adalet ve Kalkınma Partisi'nin eksilen oylarının, geçmişten gelen muhafazakâr siyasi çizgileri de göz önünde bulundurduğunda, Yeniden Refah Partisi'ne kayma olasılığı daha yüksek görülmektedir.

Bu durumda depremin oy miktarı bakımından iktidara oy kaybettirdiğini söylemek mümkündür fakat bu durum muhalefetin de oy kazandığı anlamına gelmemektedir. Depremde gerçekleşen vefatlar, deprem sonrası seçmenlerin kentten ayrılarak farklı bölgelerde ikamet etmeleri, 2018 seçimlerinde seçime girmeyen partilerin 2023 yılında seçime katılmış olmaları, oyların değişkenliklerinde önemli bir etkiye sahiptir.

Anket sonuçlarına bakıldığında depremde birinci derecede can kaybı yaşayanların seçmen davranışındaki değişim, can kaybı yaşamayanlara göre daha fazla olmuştur. Bu durum, can kaybı yaşayan seçmenlerin bu seçimde siyasete daha az ilgi gösterdiği ve önceliğinin seçim olmadığı sonucuna ulaşmayı sağlayabilir. Aynı durum maddi kayıp yaşayan ve yaşamayan depremdede seçmenler için de geçerlidir. Maddi kayıp yaşayan seçmenlerin siyasi tercihinde, yaşamayanlara göre daha az değişim olmuştur.

Bu iki sonuçtan hareketle can kaybı ve maddi kayıp yaşayan seçmenlerin, yaşamayanlara oranla siyasi davranışlarında daha az değişim olması, depremin seçmen üzerinde, verilen kayıplarla seçmenin siyasi tercihinin etkisi arasında ters orantı olduğu ifade edilebilir.

711 depremdede üzerinde uygulanan ankette alınan cevaplar incelendiğinde ise şu sonuçlara ulaşılmaktadır:

“6 Şubat Depremleri sonrası ilgili kurumların yaptığı çalışmaları yeterli buldum.” Sorusuna toplamda 200 seçmen katılıyor ve kesinlikle katılıyorum, 404 seçmen katılmıyorum ve hiç katılmıyorum;

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

“6 Şubat Depremleri sonrası yapılan seçimde oyumu kullanmak benim için önemliydi.” Sorusuna toplamda 541 seçmen katılıyor ve kesinlikle katılıyor, 108 seçmen katılmıyor ve hiç katılmıyor;

“Siyasi tercihim parti temsilcilerinin söylemlerine göre değil desteklediğim siyasi parti liderine göre yaptım.” Sorusuna toplamda 399 seçmen katılıyor ve kesinlikle katılıyor, 245 seçmen katılmıyor ve hiç katılmıyor;

“Siyasal parti temsilcileri, 6 Şubat Depremlerinin merkezi olan Kahramanmaraş ilini yeterince ziyaret etti.” Sorusuna toplamda 247 seçmen katılıyor ve kesinlikle katılıyor, 352 seçmen katılmıyor ve hiç katılmıyor;

“Depremzedelere verilen sözlerin yerine getirileceğine inanıyorum.” Sorusuna toplamda 256 seçmen katılıyor ve kesinlikle katılıyor, 313 seçmen katılmıyor ve hiç katılmıyor;

“Siyasal parti temsilcileri, seçim sonrası da sorunların çözümüne ilişkin bölgeye gereken ilgiyi gösterdi.” Sorusuna toplamda 179 seçmen katılıyor ve kesinlikle katılıyor, 422 seçmen katılmıyor ve hiç katılmıyor;

“Bugün seçim olsa siyasi tercihim yine aynı yönde olur.” Sorusuna toplamda 319 seçmen katılıyor ve kesinlikle katılıyor, 231 seçmen katılmıyor ve hiç katılmıyor cevaplarını vermiştir.

Seçmen davranışını etkileyen faktörler ele alındığında dikkat çeken iki önemli husus olan eğitim düzeyi ve sosyo-ekonomik düzey ile ilgili bulgular bir hayli ilginç olmakla birlikte eğitim düzeyi ilköğretim, ortaokul, lise, ön lisans, lisans, yüksek lisans ve doktora mezunu seçmenlerin, seçmen davranışı değişimlerinin aynı düzeyde olduğu görülmüştür.

Sosyo-ekonomik düzey ile ilgili bulgularda da aylık gelir düzeyi 11000-14000 TL arası olan seçmenlerin siyasi tercihlerinde diğer gelir düzeyi gruplarına göre daha az değişim olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Elde edilen verilere göre Kahramanmaraş ilindeki depremde seçmenler deprem sonrası yapılan çalışmaları yeterli görmediklerini dile getirmekte ve deprem sonrası yapılan seçimde oy verme davranışını büyük ölçüde önemli bulmaktadır. Oylarını büyük oranda parti liderlerine göre verdiklerini ifade eden seçmenler, parti kimliğinden ziyade liderin etkisini önemsemişlerdir. Seçmen, siyasi kimliği olan kişilerin kente ziyaretlerini yeterli bulmadığı yönünde beyanda bulunmakta, depremzedelere deprem sonrası için verilen sözlerin yerine getirilmesi konusunda da tereddüt yaşamaktadır. Ankete katılan büyük bir seçmen çoğunluğu, siyasi parti temsilcilerinin seçim sonrası bölgenin sorunlarına gereken ilgiyi göstermediğini düşünmekte ve seçmenlerin çoğunluğu bugün seçim olsa siyasi tercihini yine aynı yönde yapacağını belirtmektedir.

### 1.1. Öneriler

Yapılan bu çalışma, depremin seçmenin siyasi tercihinde ne denli etkisi olduğu araştırılarak küçük ölçekte bir etki oluşturduğu sonucundan hareketle, seçmen davranışları konusunda araştırma yapılırken büyük bir yıkıma neden olan deprem yaşansa dahi, seçmenin siyasi tercihinde değişime gitmemesinin nedenlerinin araştırılabileceği çalışmalara yol gösterici olabilir. Seçmen davranışını etkileyen faktörlerden özellikle Parti Kimliği ve Parti Lideri etkenlerinin Kahramanmaraş'ta etkin olduğu, kentten en çok oy alan dört siyasi parti temsilcisi tarafından da dile getirilmiştir.

Seçmenin siyasi partilerden beklentileri ve seçimlerde siyasi tercihlerini hangi kriterlere göre belirlediklerine yönelik yapılacak olan araştırmalar, seçmen davranışının anlaşılması açısından literatüre büyük ölçüde katkı sunabilir.

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

Türkiye’de seçmenlerin tercihlerinde bölgesel farklılıkların da seçim sonuçlarına yansdığı bilinmekle birlikte bu konuda bölgesel olarak yapılacak olan çalışmalar, Türkiye’de seçmen davranışını gerçek manada hangi kriterlerin şekillendirdiği noktasında hem siyasal partilere hem de literatüre faydalı sonuçlar kazandırabilir.

### Kaynakça

- AA. (2023, 05 15). *Anadolu Ajansı*. Anadolu Ajansı web sitesi: <https://www.aa.com.tr/tr/dunya/turkiyedeki-secimler-dunya-basininda-genis-yer-buldu/2897867> adresinden alındı
- AFAD. (2018, Mayıs 6). *afad*. Kasım 23, 2023 tarihinde [afad.gov.tr](https://www.afad.gov.tr/afad-hakkinda): <https://www.afad.gov.tr/afad-hakkinda> adresinden alındı
- AFAD. (2020). *AFAD 2020 İdare Faaliyet Raporu*. Ankara: AFAD.
- AFAD. (2021). *afad.gov.tr*: <https://www.afad.gov.tr/aciklamali-afet-yonetimi-terimleri-sozlugu> adresinden alındı
- AFAD. (2022). *Kahramanmaraş İl Afet Risk Azaltma Planı*. AFAD.
- AFAD. (2023, 11 8). *afad*. 2023 tarihinde [afad.gov.tr](https://www.afad.gov.tr/afet-turleri): <https://www.afad.gov.tr/afet-turleri> adresinden alındı
- Afet.akut. (2023, Mayıs 6). *Afet.akut*. Kasım 22, 2023 tarihinde [Afet.akut.org.tr](https://www.afet.akut.org.tr): <https://www.afet.akut.org.tr> adresinden alındı
- Ajansı, A. (2023, 2 16). *Anadolu Ajansı*. 2023 tarihinde [aa.com.tr](https://www.aa.com.tr/tr/asrin-felaketi/afad-cok-yogun-artci-sarsinti-var-olagan-disi-bir-durumla-karsi-karsiyayiz/2820648): <https://www.aa.com.tr/tr/asrin-felaketi/afad-cok-yogun-artci-sarsinti-var-olagan-disi-bir-durumla-karsi-karsiyayiz/2820648> adresinden alındı
- Akgül, F. İ. (2013). *Türkiye’de Seçmen Davranışları: Politik Sosyo-Ekonomik Boyutlarıyla Etkileyen Faktörler*. Gediz Üniversitesi Politik Ekonomi Anabilim Dalı Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Akgün, B. (2000). Türkiye’de Seçmen Davranışı: "Partizan Tutumlar, İdeoloji ve Ekonomik Faktörlerin Oy Vermeye Etkisi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler MYO Dergisi*, 4, s. 75-92.
- Akıncı, S. (2014). Siyasal Katılımın Toplumsal Dinamikleri ve Kitle İletişim Araçları. *Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi*(8), s. 305-322.
- Aktu, Y. (2016). Levinson’un Kuramında İlk Yetişkinlik Döneminin Yaşam Yapısı. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 8(2), 164-165.
- Assembly, U. G. (15-September, 21-December 1987). *International Decade for Natural Disaster Reduction: resolution*.
- Avcı, K. (2015, Mart). 2014 Ankara Yerel Seçimlerinde Parti Lideri faktörünün Seçmenin Oy Verme Kararına Etkisi. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 3(1).
- Bağbancı, S. (2015, Kasım). *Doğal Afetlerin Afetzedeler Üzerine Psikolojik Etkileri: Trabzon Örneği*. Gümüşhane: Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Başarı, M. (2015). *Siyasal İletişim Sürecinde Lider Üslubunun Seçmen Davranışındaki Rolü Üzerine Bir Araştırma*. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Doktora Tezi.
- Baykal, D. (1970). *Siyasal Katılma: Bir Davranış İncelemesi*. Ankara: Ankara Üniversitesi SBF Yayınları.
- Bbc. (2023, Nisan 14). *Bbc.com*: <https://www.bbc.com/turkce/articles/c51kdv8d15jo> adresinden alındı

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

- Bbc.com. (2023, 05 17). *Bbc*. Bbc web sitesi: <https://www.bbc.com/turkce/articles/ckvk0qgq433o> adresinden alındı
- Boğaziçi Üniversitesi, Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü. (2023). *Boğaziçi Üniversitesi, Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü*. koeri.boun: [http://www.koeri.boun.edu.tr/sismo/bilgi/sss\\_tr.htm](http://www.koeri.boun.edu.tr/sismo/bilgi/sss_tr.htm) adresinden alındı
- Boyut Yayın Grubu. (2000). *Yeryüzü ve Deprem (Dünya'nın Oluşumundan Günümüze Yeryüzünün Hikayesi; Deprem Nedir?; Türkiye*. Boyut Yayıncılık. Kasım 22, 2023 tarihinde alındı
- Bulut, A. (2023). Doğal Afetler ve Ruh Sağlığı İlişkisi. *Cyprus Turkish Journal of Psychiatry & Psychology*, 5(3), s. 268. <https://doi.org/10.35365/ctjpp.23.3.09>
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2013). Bilimsel Araştırma Yöntemleri (14. Baskı). Pegem Akademi.
- Campbell, A., Converse, E. P., & Miller, W. (1960). *The American Voter*. New York: Wiley Press.
- Can, İ. (2020). *Afet Sosyolojisi*. (İ. Can, Dü.) İstanbul: Çizgi Kitabevi.
- Çaha, Ö. (2008). *Seçmen Davranışı ve Siyasal Partiler*. Ankara: Orion Kitabevi.
- Çaha, Ö. (2008). *Türkiye'de Seçmen Davranışları ve Siyasal Partiler*. Ankara: Orion Kitabevi.
- Çakır, H., & Biçer, A. (2015). *Türkiye Yerel Seçimlerinde SEçmen Tercihlerini etkileyen Kriterler:"30 Mart Yerel Seçimleri Kayseri Örneği"* (Cilt 4). Erciyes İletişim Dergisi.
- Çarkoğlu, A. (2016). *"Tarih, Politika, Toplum ve Kültür", Düünden Bugüne Türkiye*. (M. Heper, Dü.) İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
- Çarkoğlu, A. (2023, 02 15). *yetkinreport*. <https://yetkinreport.com/2023/02/15/deprem-ve-adaylik-tartismalarinin-secimlere-etkisi/> adresinden alındı
- Çetinkuş, H. (2010). Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi. *Niğde'nin Sosyolojik yapısının Seçmenlerin Siyasal Tercihlerine Etkisi*. Niğde.
- Çinko, D. (2006). Seçmen Davranışları ile Ekonomik Performans Arasındaki İlişkilerin Teorik Temelleri ve Türkiye Üzerine Genel Bir Değerlendirme. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, s. 103-116.
- Çukurçayır, M., & Gökçe, G. (2002, Haziran 1). Yerel Siyaset ve Katılma Davranışı: Konya'da Katılım Eğilimleri. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 2(3), s. 126-146. [https://dergipark.org.tr/pub/susead/issue/28440/302958#article\\_cite](https://dergipark.org.tr/pub/susead/issue/28440/302958#article_cite) adresinden alındı
- Dahl, R. A. (1963). *Modern Political Analysis*. Englewood Cliffs, N.J., Prentice-Hall.
- Davranış Bilimleri Enstitüsü. (2023). *dbe*. dbe.com.tr: <https://www.dbe.com.tr/tr/yetiskin-ve-aile/8/travma-nedir/> adresinden alındı
- Downs, A. (1957). *An Economic Theory Political Action in a Democracy*. Journal of Political Economy.
- Duvar, G. (2023, Haziran 14). *Youtube*. Youtube.com: <https://www.youtube.com/watch?v=C7EDtCeqvL8> adresinden alındı
- Erdoğan, B. (2023, Mayıs). Depremin Sosyolojisi: 6 Şubat Felaketinin Toplumsal ve Kültürel Boyutları. *Analiz / Değerlendirme TRT Akademi*, 08(18), 719-720. <https://doi.org/10.37679/trta.1306900>

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

- Eriş, V., & Akıncı, A. (2019, Aralık 3). 21.Yüzyıl Demokrasilerinde Siyasal Katılım: "Türkiye Örneği". *Uygulamalı Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(2), 35-55.
- Eryılmaz, M., & Dizer, U. (2005). Afet Tıbbı. M. Eryılmaz, & U. Dizer içinde, *Afet Tıbbı* (s. 29-60). Ünsal Yayınları.
- Eryılmaz, M., Tezel, O., & Ulusoy, S. (2021). *Afet: Tanımı ve Sınıflaması*. Ankara: Türkiye Klinikleri. 2023 tarihinde alındı
- Etimolojiturkce*. (2021). Etimolojiturkce.com: <https://www.etimolojiturkce.com/kelime/afet> adresinden alındı
- euronews. (2023, 02 12). *euronews*. 2023 tarihinde euronews.com: <https://tr.euronews.com/2023/02/12/kahramanmaras-merkezli-depremlerden-etkilenen-suriyede-can-kayıplari-artiyor> adresinden alındı
- Euronews.com. (2023, 03 03). *Euronews*. Euronews web sitesi: <https://tr.euronews.com/2023/03/03/son-secim-anketleri-deprem-erdogan-ve-ak-parti-oylarini-dusurmedi> adresinden alındı
- Filiz, U. (2019). Seçmen Davranışını Etkileyen Sosyo-Psikolojik Faktörler: Pamukkale Üniversitesi Örneği. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı*. Denizli: Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Fritz, C. (1961). Disaster. In: *Merton RK and Nisbet RA (eds) Contemporary Social Problems.*, 651-694. New York: Harcourt, Brace and World.
- George, D. ve Mallery, M. (2010). *SPSS for Windows Step by Step: a Simple Guide and Reference, 17.0 Update*. Boston: Pearson.
- Gökçe, A. (2022). Seçmen Davranışı ve Seçmen Davranışı Üzerinde Etkili Olan Faktörlerin İncelenmesi: İstanbul İli Örneği. İstanbul: İbn Haldun Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Gülkan, P., Koçyiğit, A., Yüçemen, M. S., Doyuran, V., & Başöz, N. (1993). *En Son Verilere Göre Hazırlanan Türkiye Deprem Bölgeleri Haritası*. Ortadoğu Teknik Üniversitesi Deprem Mühendisliği Araştırma Merkezi. Ankara: Ortadoğu Teknik Üniversitesi Deprem Mühendisliği Araştırma Merkezi.
- Gürbüz, S., & Şahin, F. (2017). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri: Felsefe-Yöntem-Analiz (4. Baskı). Seçkin Yayınevi.
- Haberturk. (2023, Mayıs 6). *haberturk*. haberturk.com: <https://www.haberturk.com/son-dakika-haberleri-felaketin-uzerinden-3-ay-gecti-rakamlarla-6-subat-depremi-kahramanmaras-depreminin-bilancosu-3589109> adresinden alındı
- Haçin, İ. (2014). *1939 Erzincan Büyük Depremi*. Cumhuriyet Üniversitesi. [dergipark.org.tr](http://dergipark.org.tr). Kasım 23, 2023 tarihinde <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/675865> adresinden alındı
- Hague, R., Harrop, M., & McCormick, J. (2016). *Political Science A Comparative Introduction*. New York: Pallgrave Macmillan, St. Martin Press Inc.
- Hasan Güllüoğlu, E. D. (2013, Mart-Nisan). Oy Verme Yaklaşımları Bağlamında Aday Merkezli Seçmen Tercihi Üzerine Deneysel Bir Araştırma. *Akademik Bakış Dergisi*, s. 1-21.
- Heywood, A. (2007). *Siyaset*. (B. B. Özipek, Çev.) Ankara: Adres Yayınları.

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: "Kahramanmaraş Örneği"

Zakire KARDAŞ

- Hook, S. (1959, December). Political Power and Personal Freedom. *American Political Science Review*, 53(4). New York: Cambridge University Press. <https://doi.org/https://doi.org/10.1017/S0003055400234527>
- İşçi, C. (2008). Deprem Nedir ve Nasıl Korunuruz? *Journal of Yaşar University*, 3(9), 959.
- Kadioğlu, M. (2008, Mart). Afet Zararlarını Azaltmanın Temel İlkeleri. *T.C. İçişleri Bakanlığı Japonya Ulusal İşbirliği Ajansı*, 2, 10. Ankara: JICA Türkiye Ofisi.
- Kahraman, S., Polat, E., & Korkmaz yürek, B. (2021, Kasım 30). Afet Yönetim Döngüsündeki Ana Terimler. *Avrasya Terim Dergisi*, s. 7-14.
- Kalaycıoğlu, E. (2015, Ağustos 17). Siyasal katılımın Koşullarına Genel Bir Bakış. *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, 37(1-4).
- Kapanı, M. (2005). *Politika Bilimine Giriş*. Ankara Bilgi Yayınevi.
- Kaynak, D. (2022). Seçmen Davranışı Kuramları Bağlamında Türkiye'de Oy Tercihini Belirleyen Etmenler: 2015 Seçimleri Üzerine Bir Değerlendirme. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Kişi, G. (2022). *Deprem'in Sosyolojik Boyutu: 2020 Elazığ Depremzedeleriyle Yapılan Niteliksel Bir Araştırma*. Maltepe Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Kışlalı, A. T. (1994). *Siyaset Bilimi*. İmge Yayınları.
- Kozak, M. (2015). *Bilimsel Araştırma: Tasarım, Yazım ve Yayımlama Teknikleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Kurtoğlu, H. D. (2023). *Kahramanmaraş Merkezli Depremler Sonrası Depremzedelerde Posttravmatik Stres Bozukluğu, Depresyon Ve Anksiyete Bozukluğu Yaygınlığının Araştırılması*. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı.
- Laleoğlu, B. (2023). Uluslararası Veriler Işığında 6 Şubat Depremleri. *Kriter; Siyaset, Toplum ve Ekonomi Dergisi*, 7(77). <https://kriterdergi.com/dosya-deprem-ve-afet-yonetimi/uluslararasi-veriler-isiginda-6-subat-depremleri#:~:text=AFAD%2C%20%20C5%9Eubata%20ger%C3%A7ekle%C5%9Fen,ve%20orta%2Db%C3%BCy%C3%BCk%20deprem%20ger%C3%A7ekle%C5%9Fmi%C5%9Ftir. adresinden alındı>
- Lazarsfeld, P. F., Berelson, B., & Gaudet, H. (1948). *The People's Choice How The Voter Makes Up His Mind In A Presidential Campaign*. New York and London: Columbia University Press.
- Lerner, D. (1958). *The Passing of Traditional Society: Modernizing the Middle East*. New York: Free Press.
- Lindell, M. K. (2013). Disaster Studies, Current Sociology Rewiev. *Sage Publications*, 61(5-6), s. 797-825. 2023 tarihinde alındı
- Lu, H., Stratton, C. W., & Tang, Y.-W. (2020, April). Outbreak of pneumonia of unknown etiology in Wuhan, China: The mystery and the miracle. *Journal of Medical Virology*, 92(4), s. 401-402. <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov.translate.google/31950516/> adresinden alındı
- Mikdat, K., & Seda, K. (2011). *İlk 72 Saat*. AFAD Yayınları.
- Milbrath, L., & Goel, L. M. (1977). *Political Participation: "How and Why Do People Get Involved in Politics?"*. Boston: University Press of America.
- Okutan, M. (2021, Aralık). *Tübitak Bilim Yayınları Sosyal Bilimler Ansiklopedisi*. [ansiklopedi.tubitak:](http://ansiklopedi.tubitak.gov.tr/)

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

[https://ansiklopedi.tubitak.gov.tr/ansiklopedi/siyasal\\_partiler](https://ansiklopedi.tubitak.gov.tr/ansiklopedi/siyasal_partiler) adresinden alındı

- Özbudun, E. (1974). *Siyasal Partiler*. Ankara: Sevinç Matbaası.
- Özbudun, E. (2000). *Contemporary Turkish Politics: Challenges to Democratic Consolidation*. London: Lynne Rienner Publications.
- Özer, İ., & Meder, M. (2008). *Siyasal Katılma ve Seçmen Davranışı*. Ege Yayınları.
- Özerkan, Ş., & İnceoğlu, Y. (1997). *İletişimde Etkileme Süreci*. Pan Yayıncılık.
- Özhan, M. (2018). *Türkiye’de Seçmen Davranışları: Güneydoğu Anadolu İncelemesi*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Doktora Tezi.
- Özmen, B. (2012, 01 01). Türkiye Jeoloji Bülteni. *Türkiye Deprem Bölgeleri Haritalarının Tarihsel Gelişimi*, 55(1). Ankara. 11 22, 2023 tarihinde alındı
- Özsoy, O. (2002). *Türkiye’de Seçmen Davranışları ve Etkin Propaganda*. Alfa Yayınları.
- Pinkleton, B. E., & Austin, E. W. (2004, July). Media Perceptions and Public Affairs Apathy in the Politically Inexperienced. *Mass Communication and Society*, 7(3), 319-337.
- Polat, C., & Külter, B. (2008). Genç Seçmenler Gözüyle Siyasal Ürün (Siyasi Lider Özellikleri): Ankara'daki Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, 5(1).
- Ramazan Avdar, R. A. (2022, 6). Türkiye’de Yaşanan Doğa Kaynaklı Afetlerin Sosyo-Ekonomik Etkileri. *Afet ve Risk Dergisi*, s. 1-12.
- Sait, G., & Faruk, Ş. (2018). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- (2019). *Seçmen Tercihlerini Etkileyen Sosyo -Politik Faktörler (1946 -2007 Dönemleri Arası)*. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Schermelleh-Engel, K., Moosbrugger, H. & Müller, H. (2003). Evaluating the Fit of Structural Equation Models: Tests of Significance and Descriptive Goodness of Fit Measures. *Methods of Psychological Research Online*, 8(2), 52.
- Smith, A. (2023). Milletlerin Zenginliği Doğası ve Nedenleri Üzerine Bir İnceleme. İstanbul, Türkiye: Liberus Yayınları.
- Streiner, D. L. (1994). Figuring Out Factors: The Use and Misuse of Factor Analysis. *The Canadian Journal of Psychiatry*, 39(3), 135-140.
- Superti, C. (2014, March). Vanguard of the Discontents: Blank and Null Voting as Sophisticated Protest Voting and Voting Abstention. *Semantic Scholar*.
- Şahin, S. (2023, Mart 03). *Anadolu Ajansı*. 2023 tarihinde aa.com: <https://www.aa.com.tr/tr/asrin-felaketi/turkiye-ve-cevresi-123-yilda-6-ve-uzeri-buyuklugundeki-231-depremle> sarsildi/2836124#:~:text=6%2C5%20ve%20C3%BCzeri%20b%C3%BCy%C3%BCKl%C3%BC%C4%9F%C3%BCndeki%20di%C4%9Fer%20depremler&text=1%20May%C4%B1s%202003'te%20 adresinden alındı
- Şahin, Ş. (2019, Aralık 30). Türkiye’de Afet Yönetimi ve 2023 Hedefleri. *Türk Deprem Araştırma Dergisi*, 183.
- T24. (2023, Şubat 6). *T24*. t24.com.tr: <https://t24.com.tr/video/hatay-da-depremin-ardindan-market-ve-magazalar,52030> adresinden alındı
- Tan, A. (2002). *İlke ve Uygulamalarıyla Politik Pazarlama*. Papatya Yayıncılık.
- TBMM. (2004, Nisan). *Türk Anayasa Hukuku Sitesi*. anayasa.gen.tr: <https://www.anayasa.gen.tr/298sk.htm> adresinden alındı



## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

- TDK. (2023, Aralık 15). *Türk Dil Kurumu Sözlükleri*. Kasım 22, 2023 tarihinde sozluk.gov.tr: <https://sozluk.gov.tr/> adresinden alındı
- Temizel, M. (2012). Türkiye'de Seçmen Davranışlarında Sosyo-Psikolojik, Kültürel ve Dinsel Faktörlerin Rolü: Kuramsal ve Ampirik Bir Çalışma. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi*. Konya.
- Temizel, M. (2012). Türkiye'de Seçmen Davranışlarında Sosyo-Psikolojik, Kültürel ve Dinsel Faktörlerin Rolü: Kuramsal ve Ampirik Bir Çalışma. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Doktora Tezi.
- TMMOB İnşaat Mühendisleri Odası. (2023, 10 9). *İnşaat Mühendisleri Odası*. imo.org.tr: <https://www.imo.org.tr/TR,149503/tmmob-6-subat-depremleri-8-ay-degerlendirme-raporu-yayimlandi.html> adresinden alındı
- Tokgöz, O. (2014). *Siyasal İletişimi Anlamak*. Ankara: İmge Kitabevi.
- Toprak, İ. (2023, Mayıs 7). *Anadolu Ajansı*. aa.com.tr: <https://www.aa.com.tr/tr/gundem/afad-6-subat-6-mayis-arasinda-33-bin-77-deprem-meydana-geldi/2890991#:~:text=Ankara,gelmi%C5%9Ftir.%22%20ifadesine%20yer%20verildi.> adresinden alındı
- Trthaber. (2023, Haziran 27). [www.trthaber.com](https://www.trthaber.com): <https://www.trthaber.com/haber/turkiye/kahramanmarasta-90-bin-939-afetzedekonteyner-evlere-yerlestirildi-777893.html#:~:text=%22Kahramanmara%C5%9F'ta%2043%20farkl%C4%B1%20alanda,90%20bin%20939%20vatanda%C5%9F%C4%B1m%C4%B1z%C4%B1%20bar%C4%B1n%C4%B1yor.%22> adresinden alındı
- Tuna, T. (2009). *Voter Behaviors in Turkey: The Case of 2007 General Elections in İstanbul Gaziosmanpaşa*. Fatih University of Social Sciences Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Tunaya, T. Z. (1975). *Siyasi Müesseseler ve Anayasa Hukuku*. İstanbul: İstanbul Yayınevi.
- Turan, İ. (1977). *Siyasal Sistem ve Siyasal Davranış*. İstanbul: Güryay Matbaacılık.
- Turan, İ. (1986). *Siyasal Sistem ve Siyasal Davranış*. İstanbul: Der Yayınları.
- Türkiye İşçi Sendikaları Konfederasyonu. (2023, Kasım 29). *Türk-İş*. turkis.org.tr: <https://www.turkis.org.tr/turk-is-kasim-2023-acilik-ve-yoksulluk-siniri/> adresinden alındı
- Türkiyehukuk. (2023). *turkiyehukuk*. turkiyehukuk.org: <https://www.turkiyehukuk.org/depremzede-kiraci-ev-sahibinden-tazminat-talep-edebilir/> adresinden alındı
- Tv100. (2023, Temmuz 6). *tv100*. tv100.com: <https://www.tv100.com/deprem-bolgesinde-pes-dedirten-olay-evlerini-kiraya-verip-konteyner-yerlesmisler-haber-680587> adresinden alındı
- UNISDR. (2016). *Afet Riskinin Azaltılmasına İlişkin Göstergeler ve Terminolojiye İlişkin Açık Uçlu Hükümetlerarası Uzman Çalışma Grubunun Raporu*. Birleşmiş Milletler Afet Riskini Azaltma Ofisi Birleşmiş Milletler Genel Kurulu. <https://www.undrr.org/publication/report-open-ended-intergovernmental-expert-working-group-indicators-and-terminology> adresinden alındı
- Ün, E. (2021). *Türkiye'de Sosyal Medyanın Seçimler Üzerindeki Etkisi: 2018 Cumhurbaşkanlığı Seçimleri ve Twitter Örneği*. İstanbul: İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Ünal, B. A. (2016). Oy Verme Davranışı Modelleri. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 6(15), s. 95-119.

## 6 Şubat Depremlerinin Genel Seçimlerde Seçmenin Siyasi Tercihine Etkileri: “Kahramanmaraş Örneği”

Zakire KARDAŞ

- Üniversitesi, S. U. (2023). *Kahramanmaraş Deprem Raporu*. Sakarya Uygulamalı Bilimler Üniversitesi. <https://www.subu.edu.tr> adresinden alındı.
- White, D. (2004). Political Apathy Disorder: Proposal For a New DSM Diagnostic Category. *Journal of Humanistic Psychology*, 44(1), 47-57.
- WHO. (2017). *Emergency Response Framework 2.nd. WHO Emergency Response Framework*. Geneva: World Health Organization.
- Yalçın, G. (2020). *Doğal Afetlerin Etkilerine ve Afet Risk Yönetimine Toplumsal Cinsiyet Perspektifinden Bakış: Türk ve Japon Kadınlarının Duruş Noktasından Doğal Afetler*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi.
- Yarar, H. (2022). *Türk Seçmenlerin Oy Verme Davranışındaki Değişimi: Ekonomik Oy Verme Modelinden Milliyetçi Muhafâzakar Popülizme (1983-2018)*. Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Yeni Şafak. (2023, Eylül 12). *Yenisafak*. [yenisafak.com](https://www.yenisafak.com): <https://www.yenisafak.com/foto-galeri/gundem/6-subat-depremiyle-ilgili-dikkat-ceken-aciklama-yaklasik-40-bin-artci-oldu-diyerek-uyardi-4559658/4> adresinden alındı.
- Yılmaz, G. G. (2021, 01 07). Afetlere Sosyolojik Bakış ve Türkiye'de Afet Yazınına Kuramsal Bir Yaklaşım. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, s. 194-204. <http://dx.doi.org/10.18506/anemon.819871> adresinden alındı
- Yüksek Seçim Kurulu . (2018, Haziran 24). *YSK*. [ysk.gov.tr](https://www.ysk.gov.tr): <https://www.ysk.gov.tr/doc/dosyalar/docs/24Haziran2018/KesinSecimSonuclari/Kahramanmaras.pdf> adresinden alındı.
- Yüksek Seçim Kurulu. (2023, Mayıs 14). *YSK*. [ysk.gov.tr](https://www.ysk.gov.tr): <https://www.ysk.gov.tr/doc/dosyalar/docs/14Mayis2023/KesinSecimSonuclari/> KAHRAMANMARAS.pdf adresinden alındı.